

De corazón a corazón. Unha conversa con Laura Bugalho

Por Eva Salgado (Traballadora Social. Colexiada 1027)

LAURA BUGALHO É UNHA COÑECIDA E RECOÑECIDA ACTIVISTA GALEGA, FEMINISTA, TRANS, LGBTQ+, LOITADORA NA DEFENSA DOS DEREITOS HUMANOS E POLA SOBERANÍA DO POVO GALEGO, A FAVOR DAS PRESAS, SITÚASE AO MARXE, AO MARXE DO NEPOTISMO E DOS PODERES FÁCTICOS, DO PATRIARCADO, DO CAPITALISMO. A FAVOR DAS QUE MENOS TEÑEN, DAS QUE NADA TEÑEN; PROFESIONALMENTE ADICA O SEU LABOR AO APOIO ÁS PERSOAS MIGRANTES.

En 2009 Laura axudou a destapar un entramado que desembocou na chamada *Operación Peregrino* coa chegada de 57 persoas de orixe marroquí, traídas ao Estado español baixo a promesa dun emprego previo pago de dez mil euros, tal e como contou un dos implicados, Rabia Dahmani, ao xornal *Novas da Galiza*. Isto derivou no xuízo, que recentemente tivo lugar nos xulgados de Compostela no que se lle acusaba de falsidade documental entre a documentación aportada para a regularización de catro persoas.

• Cal é o trasfondo de dita denuncia, Laura?

O trasfondo xorde do traballo cotiá de acompañamento a persoas inmigrantes non só ás dependencias de estranxeiría de Compostela e A Coruña senón que en todas aquelas administracións (TXSS, Servizos Sociais, SERGAS, Centros educativos,...) nas que pular por unha residencia destas persoas nesta sociedade galega de acollida. Isto conlevou a coñecer moi de perto os abusos laborais e mesmo mafiosos de explotación laboral, sexual por parte de subxeitos intocábeis. Os riscos existían e após de facer a décimonovena denuncia (57 Compas inmigrantes de Marrocos aos que se lles estafara 10 mil euros a cada un) souben que viñan por min. Neste caso a mafia era inmensa, levaban aproximadamente 20 anos extorsionando a traballadores marroquies. Creo que aí, con esta denuncia, abriuse a veda da miña vida. Son consciente que o ensañamento co que me trataron na detención era por ter denunciado mafias que lles eran apetecíbeis aos que me levaron.

- **Denunciaches públicamente á mafia empresarial e policial o que te conlevou a sufrir un acoso continuado e permanente por parte da Policía**

Iso foi, estes sete anos desde o 26 de maio do 2009 até o 7 de xuño do 2016 foron tintados de azul uniformado. Quizais quixera ollar o bo resultado de recuperar os cartos dos traballadores marroquis mais mestúrase con imaxes das 48 horas que fiquei nos calabozos da Policía Nacional de Compostela e coas interrupcións cotiás que estas forzas de seguridade facian para que soubese que estaba controlada.

- **Como te sentiches durante todo ese proceso, supoño que alguna vez pensaches en que podías ir á cadea... ademáis o acoso constante, agresións, chantaxes..**

Sentinme acompañada, non, acompañadisima por moitas Compas tanto na rede como socialmente. Houbo momentos angustiados de cando recibin chamadas anónimas ao meu curre pedíndome drogas e outras pedíndome mulleres. As detencións nas rúas cando ia algunha Concentración ou Manife tamén resultaban pesadas. Mais con todo sabía que se algo me aconteceria algo máis grande ia acontecer. Pódovos dicir que as opcións de deixar o País mais dunha vez estaban presentes. A cadea, os centros penitenciarios, deben ser abolidos pois a política penitenciaria é nefasta. A Tortura existe, en carne propia pode afirmalo.

- **A campaña «Moitas Lauras precisa este país» difundida a través de facebook sumou unha gran corrente de opinión e solidariedade, sinteste realmente tan querida, pensas que a solidariedade do povo galego, particularmente das galegas, fíxose patente no teu caso?... Dalgunha maneira todas sentimos que se nos enxuizaba**

A Campaña foi inmeeeeensa, linda, chea de corazóns e de sentimentos fermosos, que non só ian para min senón que ian para todAs, para todas aquelas persoas que dalgun xeito se enfrontan á barbarie do sistema. Nunca tan real sentin o noso lema «se tocan a unha, tócanos a todas». Lindo final a sete anos de espera. E si, sentin que todas eran eu, e en cada rostro ollaba esperanza e forza.

- **Levas anos traballando a favor das persoas migrantes. Na actualidade o horizonte das políticas sociais baseanse en «Integrar dispersando» tratando de evitar guettos e estigmatización, fronte a isto o sentimento dos e das súas destinatarias é que esta dispersión non é máis que un menosprezo por parte da administración e os seus/súas profesionais a súa identidade colectiva, pensas entón, que serían máis factibeis estratexias destinadas a afrontar as necesidades especiais e o recoñecemento das identidades culturais e étnicas separadamente? Non conlevaría esta atención especializada a máis estigmatización e rexeitamento/discriminación?.**

- **Cal é a túa experiencia ao respecto?**

Humildemente fago unha achega, por que cando se falan de políticas con destinatarias non se fala coas destinatarias na análise/anamnese, diagnóstico e proxección/deseño das liñas políticas. Se ollamos de xeito consciente calquera das normativas vixentes que nos atinxen e que amplian ou constrinxen as nosas vidas, non nos preguntariamos por que é así se nós non o deseñariamos así. O desexo de participación das persoas migrantes é iso participar no deseño.

Por en canto á integración acho que axuda a dispersión mais temos que ter en conta o facto emigratorio galego, a nosa xente sentiu morriña e xuntábase para manterse en pé. Estas colectividades migrantes sinten tamén as súas saudades e queren compartir con nós as bagaxes culturais dos seus Países de orixe.

- **En 2011 recoñeceuseche o premio Nicolás Salmerón na categoría de Liberdades sexuais polo teu activismo a través do colectivo Transgaliza, qué nos podes dicir do aprendido até agora tanto na túa experiencia propia, individual como colectiva/política...**

A aprendizaxe máis significativa é a rede, a sinerxia, o TransFeminismo. A necesaria interacción, interactuación de todas para procurar unha outra sociedade que si é posíbel. O TransFeminismo é Revolución, é a suma das loitas antes parcializadas desde a base e a praxe feminista. É osíxeno para conversas e para as que aínda non acreditan.

- **Recoñeceuseche tamén os premios *Legais 2001 a Defensa dos Dereitos e Liberdades LGBTQ+* e *Triángulo de Ouro EHGAM 2009***

Estes premios son recoñecementos que quizais me deran pero que na historia deben ser lembrados como a loita pola visibilidade dxs disidentxs.

- **Teste posicionado tamén a favor da regulamentación da prostitución, o teu apoio ao Colectivo Hetaira de Madrid é coñecido, non resulta isto contraditorio cun discurso antipatriarcal e anticapitalista?**

O traballo desde o Departamento de Migración da CIG deume moitos agasallos, moitas vivencias de persoas, Compas queridas. As traballadoras sexuais que nos xuntamos por máis de cinco anos de conversa deu para instar que no tema da prostitución as que deben falar son elas, elas esixen dereitos, nós debemos acompañar a súa loita. Elas son as protagonistas e non deben ser tuteladas, infantilizadas. Hai discursos moi potentes.

- **Profesionalmente, o teu labor está moi parello ao traballo social, como pedagoga especializada en intervención social, qué consello darías a**

aquelas que coma a min, e o colectivo do que formo parte, atopámonos cos atrancos no día a día da Administración, no pesimismo colectivo, na instalación na queixa, nos recortes do austericidio brutal ao que nos ten conlevado os gobernos do PP... qué podes decirnos ao respecto?

Si, todas somos conscientes dos recortes austericidas, xenocidas actuais. Quizais sería bo comezar elaborar estratexas ás marxes do gubernamental. Considero que as iniciativas do social deben saír do mandado partidario. O ideal sería que houbera un Plan integral social e que non puidese ser derrubado, nin roubado, tan só mellorado mais creo que de existir será fóra das administracións actuais. A crise provocada por eles debe ser a orixe de novos proxectos de solidariedade e resistencia.

• Cal é hoxe o suxeito político do feminismo Laura, xa non nos vale co xenérico da loita pola igualdade, como trans-lésbica podes reflectir, dende a túa experiencia propia sobre isto, hoxe que o postmodernismo cuestiona a existencia do xénero mesmo, lonxe quedamos xa as feministas marxistas da loita contra o heterosexismo na sociedade capitalista e patriarcal...qué pensas que nos sigue unindo a todas as feministas

O suxeito do feminismo é muller, con todas as identidades que no imperio heteropatriarcal somos menospreciadas, vexadas, humilladas e mesmo asasinadas. Enténdese a Loita Transfeminista. A violencia heteropatriarcal exércese sobre todas, é hora xa de entendérmonos e na suma ser máis fortes e contundentes. Ollo con respecto as redes que fan relatorios das agresións, fartas da violencia organizémonos e como faciamos COSAL cremos Brigadas de conscienciación e loita. Estáse a facer moi palpábel «vivir nun estado de sitio, ás veces con toque de queda». É hora xa de asulagar as nosas vilas, facernos presentes.

• E por extensión a todas as persoas que pensamos que «outro mundo é posíbel»

Un outro é posíbel claro, e é necesario, urxente. Mais debemos unírnos, sementar novas ideas, iniciativas que xordan con alicerces fortes e consolídalas. O Feminismo, o TransFeminismo, son ferramentas para dar cumprida resposta ás necesidades sociais de todas nós.

• Benquerida Laura, obrigada máis unha vez, non só por toda esta experiencia combativa na construción de outro mundo e outra Galiza máis fermosa e posíbel para todas nós, senon tamén pola túa implicación e coherencia, e por servir de exemplo na combinación dos afectos e do amor coa militancia política. Quéroche Laura. «Todas somos Laura porque moitas Lauras precisa este país».